

Uchwała

Komisji postępowania habilitacyjnego dr Marty BĄK

zawierająca opinię wraz z uzasadnieniem

Komisja habilitacyjna dr Marty Bąk w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinie geologia została powołana przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów w dniu 27 lutego 2012 r. Jednocześnie Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego została wyznaczona w celu przeprowadzenia w/w postępowania habilitacyjnego. W skład Komisji weszli:

Przewodniczący Komisji: Prof. dr hab. Andrzej Wierzbowski

Członkowie Komisji: Dr hab. Michał Gradziński – sekretarz,

Prof. dr Krzysztof Birkenmajer – recenzent,

Prof. dr hab. Barbara Olszewska – recenzent,

Dr hab. Stanisław Leszczyński, prof. UJ – recenzent,

Prof. dr hab. Jerzy Trammer – członek komisji,

Dr hab. inż. Marek Cieszkowski – członek komisji.

W związku z prośbą dr hab. inż. Marka Cieszkowskiego o zwolnienie go z obowiązku członka Komisji, zaproponowany został przez Radę Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w skład w/w Komisji prof. dr hab. Joachim Szulc, którego udział został zatwierdzony decyzją Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych w dniu 26 kwietnia 2012 r.

Osiągnięciem naukowym, które stanowi podstawę wszczęcia postępowania habilitacyjnego dr Marty Bąk jest dzieło naukowe pt.: „Tethyan radiolarians at the Cenomanian-Turonian Anoxic Event from the Apennines (Umbria-Marche) and the Outer Carpathians: palaeoecological and palaeoenvironmental implications”, opublikowane jako monografia w renomowanym czasopiśmie *Studia Geologica Polonica*, v. 134, 279 ss. w 2011 r.

Recenzenci przesłali swoje recenzje: prof. dr Krzysztof Birkenmajer w dniu 23.04. 2012 r., dr hab. Stanisław Leszczyński w dniu 19.04.2012 r., prof. dr hab. Barbara Olszewska w dniu 18.04.2012 r.

Opinia

Wszystkie recenzje przedstawiały wnikliwą ocenę w/w dzieła, stanowiącego podstawę do wszczęcia postępowania habilitacyjnego dr M. Bąk oraz osiągnięć naukowo-badawczych habilitantki. Zawierały pozytywną opinię o jej osiągnięciach naukowych, aktywności naukowej po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i wszystkie kończyły się jednoznacznym wnioskiem o dopuszczenie dr M. Bąk do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr Krzysztof Birkenmajer po omówieniu osiągnięć naukowych, opublikowanych przez habilitantkę po doktoracie, które ocenił jako „(...) bardzo znaczące, stawiające dr M. Bąk w pozycji czołowej specjalistki od mezozoicznych radiolarii w Polsce i Europie”, omówił szczegółowo dzieło habilitacyjne, zwracając uwagę na jego walory stratygraficzne, paleoekologiczne i paleontologiczne. Zwrócił także uwagę na aktywny udział habilitantki w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych i konferencjach oraz pozytywnie ocenił jej dalsze plany badawcze. Zdaniem Recenzenta „sposób przedstawiania zagadnień naukowych w artykułach opublikowanych po uzyskaniu doktoratu, jak też w monografii „(...) świadczy o dojrzałości naukowej Habilitantki”, a udział Jej w artykułach współautorskich wyraża się zawsze określonym udziałem tematycznym i świadczy o umiejętnościach pracy zespołowej. W podsumowaniu prof. dr Krzysztof Birkenmajer stwierdził, iż habilitantka „ (...) jest badaczem o bardzo wysokich kwalifikacjach naukowych, a Jej osiągnięcia odpowiadają wymaganiom na stopień doktora habilitowanego w zakresie Nauk o Ziemi” i postawił wniosek o uznanie Jej osiągnięć badawczych, jako spełniających kryteria Ustawy o Stopniach i Tytułach Naukowych oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w tym zakresie.

Dr hab. Stanisław Leszczyński, omawiając sylwetkę naukową habilitantki zwrócił uwagę na Jej konsekwentny rozwój naukowy, wyrażający się „ (...) podejmowaniem coraz bardziej złożonych tematów badawczych” oraz Jej „(...) cechy i umiejętności niezbędne do prowadzenia i organizowania działań naukowych oraz spełniania w nich merytorycznych funkcji organizacyjnych i kierowniczych”. Omawiając szczegółowo i krytycznie problematykę zawartą we wspomnianej monografii, recenzent stwierdził, iż oceniane dzieło naukowe „(...) jest wnikliwym, wieloaspektowym studium stanowiącym istotny wkład w poznanie zespołów i paleoekologii promienic cenomańsko-turońskich oraz biostratygrafii promienicowej” oraz że „ (...) stanowi znaczny wkład w rozwój geologii i paleontologii”. Recenzent przedstawił także swoje zastrzeżenia między innymi, dotyczące rozmieszczenia stratygraficznego badanych próbek z profilu w Lanckoronie. Recenzent omówił także inne prace naukowe Habilitantki zwracając uwagę, że dotyczą one zwłaszcza problemów stratygraficznych przy wykorzystaniu promienic, a w mniejszym stopniu problematyki tafonomicznej, ekologii i systematyki tej grupy organizmów. Prace te ocenione zostały także pozytywnie, a niewielkie

zastrzeżenia dotyczyły niekiedy opisu badanych utworów, ich charakterystyki petrograficznej i sedymentologicznej, które jednak „(...) nie wpływają znacząco na rozważane w pracach zagadnienia”, a „ (...) osiągnięcia naukowo-badawcze dr Marty Bąk, stanowią znaczący wkład w rozwój geologii i paleontologii”. Recenzent zwrócił uwagę na dobre notowania cytowalności publikacji Habilitantki, które „ (...) mieszczą się powyżej średnich dla polskich habilitantów w zakresie geologii”. Podkreślił także udział habilitantki w kierowaniu projektami badawczymi oraz jej aktywność w życiu naukowym, współpracy międzynarodowej oraz znacznym dorobku dydaktycznym i popularyzatorskim, które wg. niego „ (...) przedstawiają się wysoko ponadprzeciętnie”. W podsumowaniu swojej recenzji dr hab. Stanisław Leszczyński napisał: „ (...) oceniając całość osiągnięć naukowych doktor Marty Bąk, ich istotne znaczenie dla rozwoju geologii i paleontologii..., stwierdzam, że spełnia ona wymogi stawiane przez odpowiednie przepisy kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego”.

Prof. dr hab. Barbara Olszewska zwróciła uwagę, że podjęcie przez habilitantkę badań radiolarii zrealizowane z „(...) pasją, zaangażowaniem i przedsiębiorczością” spowodowały, iż ten wybór „ (...) przyczynił się do ujawnienia się u niej predyspozycji do badań naukowych”. Recenzentka szczegółowo omówiła wyniki badań habilitantki dotyczące pienińskiego pasa skałkowego i Karpat zewnętrznych, zawarte w różnych publikacjach, stwierdzając, iż habilitantka jest „(...) w pełni profesjonalnym badaczem naukowym o szerokich zainteresowaniach, znaczącej dociekliwości naukowej, poprawnie identyfikującym i dogłębnie analizującym rozpoznane problemy”. Po szczegółowej analizie w/w monografii Recenzentka uznała ją za „(...) znakomite opracowanie, dotyczące często marginalizowanych w głównych kierunkach badań mikropaleontologicznych zagadnień paleośrodowiska i paleoekologii grupy pozostającej nadal poza głównym nurtem badań, a jak wynika to z analizy Habilitantki, bardzo ważnej dla tych zagadnień... Monografia ta jest znaczącym wkładem polskim w postęp światowych nauk paleontologicznych”. Recenzentka pozytywnie oceniła osiągnięcia naukowe habilitantki wyrażone m.in. wysokim wskaźnikiem „impact factor”, sumaryczną liczbą cytowań i wskaźnikiem Hirscha. Również pozytywnie oceniony został udział habilitantki w międzynarodowych programach badawczych, jej aktywność naukowa, dydaktyczna i popularyzatorska. W podsumowaniu swojej recenzji prof. dr hab. Barbara Olszewska napisała: „(...) przedstawiona powyżej analiza osiągnięcia naukowego i osiągnięć naukowo-badawczych dr Marty Bąk upoważnia mnie do wysokiej oceny wszystkich kierunków jej działalności naukowej, która stanowi znaczący wkład w rozwój reprezentowanej przez Habilitantkę dyscypliny naukowej”, co „(...) pozwala mi przedstawić Radzie Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego wniosek o dopuszczenie dr Mart Bąk do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego”.

Zgodnie z Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o Szkolnictwie Wyższym, Ustawy o Stopniach Naukowych i Tytułach Naukowych oraz o Stopniach i Tytułach w Zakresie Sztuki, Komisja postępowania habilitacyjnego dr Mart Bąk zebrała się w dniu 17 maja 2011 r. w składzie:

Prof. dr hab. Andrzej Wierzbowski – przewodniczący komisji,
Dr hab. Michał Gradziński – sekretarz komisji,
Prof. dr Krzysztof Birkenmajer – recenzent,
Prof. dr hab. Barbara Olszewska – recenzent,
Dr hab. Stanisław Leszczyński, prof. UJ – recenzent,
Prof. dr hab. Joachim Szulc – członek komisji,
Prof. dr hab. Jerzy Trammer – członek komisji.

W trakcie obrad komisji prof. Olszewska wyraziła opinię opartą o w/w monografię, jako o osiągnięcie naukowe i pozostałe przesłane dokumenty. Określiła pole badawcze habilitantki, jako nowatorskie, biorąc pod uwagę, że radiolarie nie były w Karpatach często badane. Rozpoczęcie badań było więc obciążone sporym ryzykiem badawczym. Uzyskane wyniki w postaci publikowanych prac robią bardzo pozytywne wrażenie. Monografia w zasadzie dotyczy głównie Włoch. Obszar Karpat był już wcześniej przez habilitantkę badany i posłużył do różnorodnych porównań. Prof. Olszewska wyraziła opinię, że może słuszniejszym byłoby porównywanie Karpat z osadami deponowanymi w takich samych środowiskach na przykład na obszarze południowej Tetydy, a pelagiczny profil Gubbio mógłby być porównany z pelagicznymi osadami z Plenin. Zaznaczyła równocześnie, że oczywiście było to uzależnione od możliwości finansowych, a więc nie jest to zarzut obciążający habilitantkę. Prof. Olszewska podkreśliła, że habilitantka zdecydowanie zaistniała na polu międzynarodowym i jest jedynym w Polsce i jednym z niewielu w Europie specjalistów od radiolarii.

Prof. Birkenmajer nawiązując do poprzedniej wypowiedzi zgodził się, że osady pelagiczne powinny się porównywać z pelagicznymi, ale nie jest możliwe dokonanie porównań Gubbio z Pleninami z powodu znacznej komplikacji budowy geologicznej i braku ciągłych profili w tamtym obszarze. Nie można więc takiego zarzutu stawiać habilitantce. Podkreślił też, że zna habilitantkę od początku jej pracy naukowej i jest pod wrażeniem jej właściwego rozwoju naukowego popartego publikacjami. Zaznaczył, że publikowała ona coraz to lepsze prace. W monografii znalazł pewne mankamenty, dotyczące formalnej terminologii litostratygraficznej. Reasumując, prof. Birkenmajer wyraził jednoznacznie pozytywną opinię o działalności naukowej habilitantki.

Dr hab. Leszczyński zwrócił uwagę na sedimentologiczne aspekty monografii. Podkreślił imponujące konsekwencje w/w osiągnięcia naukowego w tym zawarte w nim aspekty paleoekologiczne i wieloaspektowość interpretacji. Przedstawił też swoje wątpliwości, dotyczące

opisania zasad pobierania próbek do badań. W jego opinii w monografii powinno być wyraźnie zaznaczone, że część próbek była już wcześniej opracowana, co znalazło wyraz w poprzednich publikacjach habilitantki. Różnice między poszczególnymi pracami powinny być zaznaczone i wyjaśnione. Dr hab. Leszczyński wyraził też zastrzeżenia, dotyczące natury terminologicznej polegające na wymiennym stosowaniu terminów opisowych i genetycznych. Pomimo powyższych uwag jego całościowa opinia na temat osiągnięć naukowo-badawczych i rozwoju naukowego dr Bąk jest zdecydowanie pozytywna.

Prof. Szulc zaznaczył, że dr M. Bąk jest jedyną specjalistką od radiolarii Polsce, a wyniki jej badań mają znaczenie aplikatywne, na przykład dla archeologów. Podkreślił też, że dr Marta Bąk jest cennym i sprawnym pracownikiem.

Prof. Trammer stwierdził, że zapoznał się dokładnie z osiągnięciami naukowymi habilitantki i z nadesłanymi recenzjami. Wskazał na cenne elementy paleoekologiczne, zawarte w pracy i chociaż można się zastanawiać nad poprawnością części interpretacji, to nie ma on wątpliwości, że habilitantka ze wszech miar spełnia warunki do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Dr hab. Gradziński podkreślił konsekwencję i trud habilitantki wyrażone napisaniem jednej obszernej pracy o charakterze monografii.

Prof. Wierzbowski wyraził opinię, że bardzo dobrze widzi perspektywy badawcze habilitantki. Zaznaczył też, że ekologiczna problematyka zawarta we wspomnianej monografii otwiera wiele nowych pól badawczych o szerokim aspekcie.

Uchwała

Komisja habilitacyjna – w stosowaniu jawnym, w obecności 7 jej członków, uprawnionych do głosowania – jednomyślnie podjęła uchwałę o wystąpieniu do Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ o nadanie dr Marcie BAK stopnia doktora habilitowanego w obszarze wiedzy: nauki przyrodnicze, w dziedzinie: nauki o Ziemi i w dyscyplinie: geologia.

Uzasadnienie

Uzasadnieniem uchwały są jednoznacznie pozytywne recenzje oraz streszczone powyżej pozytywne opinie wyrażone w dyskusji przez członków komisji.

Podpisani:

Prof. dr hab. Andrzej Wierzbowski – przewodniczący komisji,

Dr hab. Michał Gradziński – sekretarz komisji,

Prof. dr Krzysztof Birkenmajer – recenzent,

Prof. dr hab. Barbara Olszewska – recenzent,

Dr hab. Stanisław Leszczyński, prof. UJ – recenzent,

Prof. dr hab. Joachim Szulc – członek komisji,

Prof. dr hab. Jerzy Trammer – członek komisji.

